

O b s a h.

	Strana
Vchod § 1	1
Díl první. Nauka o slově.	
Rozdělení § 2	1
Část první. Hláskosloví.	
Hlásky a písmena § 3—4	1
Roztřídění hlásek českých § 5	3
Samohlásky a dvojhlásky § 6—9	3
Souhlásky § 10—15	4
Měkké <i>i</i> a tvrdé <i>y</i> § 16 a 17	5
<i>ě, ie</i> skleslo v <i>e, é</i> § 18	6
Úžení § 19	7
Přehlasování <i>a—ě, e</i> § 20	8
<i>aj—ej</i> § 21	8
<i>u—i</i> § 22	9
<i>o—e</i> § 23	9
Úhrn a účinky § 24 a 25	9
Změna <i>ó—uo—ú</i> § 26	11
<i>ú—au—ou</i> § 27	11
<i>ý—aj—ej</i> § 28	12
Pohybné <i>e</i> § 29 a 30	12
<i>Jery</i> § 31	13
<i>Nosovky</i> § 32	15
Stupňování samohlásek § 33	16
Spodobování souhlásek § 34	18
Některé jiné změny souhlásek § 35—45	18
Odsouvání § 46	20
Přisouvání § 47	21
Přesmykování § 48	22
Sklad slabikový § 49	23
Hiat § 50	23
Dělení slabik § 51	23
Přízvuk § 52 a 53	24
Kvantita a její změny § 54	25

	Strana
Část druhá. Kmenosloví. § 55—88	26
A. Kmeny jmenné	28
I. jednoduché § 60	28
a) přechylování § 61	28
b) tvoření jmen zdrobnělých § 62	30
c) tvoření komparativu (a superlativu) § 63—65	31
d) některá jména jiná podle přípon kmenotvorných § 66—84	32
II. složené § 85	38
a) spřežky § 86	39
b) složeniny vlastní § 87	39
B. Kmeny slovesné § 88	40
Část třetí. Tvarosloví. § 89—297	41
A. Nauka o skloňování § 90	42
Rozvrh sklonění § 91	43
skloňování jmenné § 92	44
" zájmenné § 93	45
" složené § 94	46
Skloňovací vzory § 95	47
I. Skloňování jmen podstatných § 96	47
Skloňování první.	
a) vzor <i>chlap, dub</i> § 97—100	48
pomnožná jm. místní <i>Uhry, Brozany</i> atp. § 101 .	53
b) vzor <i>oráč, meč</i> § 102—105	54
pomnožná jm. místní <i>Lobkovice</i> atp. § 106 .	58
c) vzor <i>Jiří</i> § 107	58
Skloňování druhé.	
a) vzor <i>město</i> § 108—111	59
b) vzor <i>moře</i> § 112—115	61
c) vzor <i>znamení</i> § 116—117	62
Skloňování třetí.	
a) vzor <i>ryba</i> (žensk.) § 118—121	63
vzor <i>vládyka</i> (mužsk.) § 122	65
b) vzor <i>duše</i> (žensk.) § 123—126	66
vzor <i>panoše</i> (mužsk.) § 127—128	69
c) vzor <i>paní</i> (žensk.) § 129—131	70
vzor <i>sudí</i> (mužsk.) § 132	72
Skloňování čtvrté.	
a) vzor <i>kost</i> § 133—134	73
b) vzor <i>host</i> § 135	75
k někt. pádům a jménům těchto vzorů § 136 .	76
Skloňování páté (souhláskové).	
a) vzor <i>tykev</i> § 137—138	76
b) vzor <i>kámen</i> § 139—140	77
c) vzor <i>rámě</i> § 141—142	79
d) vzor <i>nebe</i> § 143	79

	Strana
<i>e)</i> vzor <i>loket</i> § 144—145	80
<i>f)</i> vzor <i>kuře</i> § 146—147	80
<i>g)</i> vzor <i>máti</i> § 148—149	81
II. Skloňování jmen přídavných § 150	81
1. vzor <i>dobr</i> , <i>dobra</i> , <i>dobro</i> § 151	82
2. vzor <i>pěš</i> , <i>pěše</i> , <i>pěše</i> § 152	85
3. vzor <i>dobrý</i> , <i>-á</i> , <i>-é</i> § 153	87
4. vzor <i>pěší</i> , <i>-i</i> , <i>-í</i> § 154	88
III. Skloňování zájmen § 155	89
A. <i>já</i> , <i>ty</i> , <i>se</i> § 156	89
B. vzory <i>ten</i> , <i>ta</i> , <i>to</i> a <i>náš</i> , <i>naše</i> , <i>naše</i> § 157—163	89
C. skloň. zájmen podle vzorů <i>dobr</i> a <i>dobrý</i> § 164	94
IV. Skloňování číslovek § 165—176	95
Skloňování jmen <i>cizích</i> § 177—180	101
B. Nauka o časování § 181	107
I. Slovesné tvary jednoduché § 182	109
A. přípony ohýbací § 183	109
B. kmény § 184	110
1. kmen infinitivní (základní) § 185	110
2. kmen praesentní § 186	111
C. tvary § 187	112
1. tvary infinitivní § 188	112
<i>a)</i> infinitiv § 189	112
<i>b)</i> supinum § 190	114
<i>c)</i> přechodník minulý § 191	114
<i>d)</i> příčestí min. činné § 192	115
<i>e)</i> příčestí min. trpné § 193	115
<i>f)</i> podstatné jméno slovesné § 194	115
<i>g)</i> aorist § 195	116
2. tvary praesentní § 196	116
<i>a)</i> indikativ § 197	116
<i>b)</i> imperativ § 198	118
<i>c)</i> přechodník přítomný § 199	119
<i>d)</i> příčestí přítomné § 200	119
D. vzory § 201	119
<i>a)</i> vzory a slovesa s praesentními kmény samo- hláskovými (príznakovými) § 202	120
třída první § 203	120
1. vzor <i>vésti</i> , <i>vedu</i> § 204—207	121
2. vzor <i>nést</i> , <i>nesu</i> § 208—211	123
3. vzor <i>tep-</i> , <i>tepu</i> § 212—215	124
4. vzor <i>péci</i> , <i>peku</i> § 216—219	125
5. vz. <i>pít</i> , <i>pnouti</i> , <i>pnu</i> § 220—223	127
6. vzor <i>třít</i> , <i>tru</i> § 224—227	129
7. vzor <i>kryti</i> , <i>kryji</i> § 228—234	131
třída druhá § 235	135
1. vz. <i>minouti</i> , <i>minu</i> § 236—238	136
2. vz. <i>tisknouti</i> , <i>tisknu</i> § 239—241	137

	Strana
třída třetí § 242	138
1. vzor <i>uměti, umím</i> § 243—246	138
2. vzor <i>trpěti, trpím</i> § 247—250	140
třída čtvrtá § 251	143
vzor <i>prositi, prosím</i> § 252—254	143
třída pátá § 255	145
1 ^a vzor <i>dělati, dělám</i> § 256—259	146
1 ^b vzor <i>sázeti, sázím</i> § 260—263	147
2. vzor <i>tesati, teši</i> § 264—267	149
3 ^c vzor <i>bráti, beru</i> § 268—269	152
3 ^b vzor <i>kovati, kuji</i> § 270—271	153
4. vzor <i>láti, laji</i> § 272—275	155
třída šestá § 276	157
vzor <i>kupovati, kupuji</i> § 277—278	157
<i>b)</i> Slovesa s praesentními kmeny souhlásko-vými (bezpríznakými)	
1. <i>dáti, dám</i> § 279—280	158
2. <i>věděti, vím</i> § 281—282	158
3. <i>jisti, jím</i> § 283—284	159
4. <i>býti, jsem</i> § 285—286	159
<i>II. Slovesné výrazy složité</i> (opsané, perifrastické) § 287	160
<i>a)</i> čas minulý § 288	160
<i>b)</i> čas předminulý § 289	161
<i>c)</i> čas budoucí sloves nedokonavých § 290	161
<i>d)</i> kondicionál § 291	161
<i>e)</i> passivum § 292	163
<i>O tvarech slovcí neohebných</i> § 293	164
<i>a)</i> příslovce § 294	164
<i>b)</i> předložky § 295	165
<i>c)</i> spojky § 296	165
<i>d)</i> citoslovce § 297	166

Díl druhý. Skladba.

	Strana
Rozdělení § 298	167
Část první. Větosloví.	167
Přehledný výklad větosloví § 299—309	167
A. Věta jednoduchá § 310	171
o podmětě § 311—313	172
věty bezpodměté § 314	172
o příslušku § 315—317	173
o předmětě § 318—320	173
o příslovečném určení § 321—327	175
o přívlastku § 328—332	178
o doplňku § 333—339	179
<i>Spojení v jednotu větnou</i> § 340—341	184

	Strana
Věta kusá § 342	186
O větách oznamovacích, tázacích, podmiň. a rozkazovacích:	
věta oznamovací § 343	187
věta tázací; odpověď § 344—347	187
věta podmiňovací (a přáci) § 348	189
věta rozkazovací § 349	189
B Souvětí § 350—351	189
I. Souvětí souřadné § 352	191
a) slučovací § 353	191
b) odporovací § 354	191
c) příčinné § 355	192
d) výsledné § 356	192
souvětí souřadné vícečlenné § 357	192
II. Souvětí podřadné § 358—359	193
věta podmětná § 360	194
věta předmětná § 361	195
věta příslovečná § 362—366	195
věta přívlastková § 367	197
věta doplňková § 368	198
<i>Spojení v jednotu souvětnou</i> § 369—370	198
Vznik souvětí podřadného § 371	201
Řeč přímá a nepřímá § 372—373	201
Závislá věta tázací § 374	203
Perioda § 375—376	204
Vyšnutí ze syntaktické vazby § 377	205
Znaménka rozdělovací § 378	206
a) tečka § 379	207
b) čárka; závorky § 380	207
c) středník § 381	209
d) dvojtečka; znaménka uvozovací § 382	210
e) vykřičník § 383	210
f) otazník § 384	210
g) pomlčka § 385	210
Část druhá. Skladba (ve smyslu užším) § 386—387	211
I. Grammatické číslo § 388	212
Shoda v čísle § 389—393	213
II. Grammatický rod § 394—398	216
Shoda v rodě § 399—402	217
III. Grammatická osoba § 403—404	219
Shoda v osobě § 405	220
IV. Jméno podstatné § 406—408	220
V. Jméno přídavné § 409	222
A. Některá přídavná jména zvláštní § 410	223
B. Jméno přídavné v platnosti podstatného § 411	224
C. Platnost tvarů jmenných a složených § 412—413	224
D. Srovnávací stupňování jmen přídavných § 414	226
Komparativ § 415—416	227
Superlativ § 417	227

	Strana
VI. Zájmeno (náměstka) § 418	228
A. Zájmena určitá § 419	228
1. osobní § 420—421	228
2. přivlastňovací § 422	230
zájmena zvratná § 423	230
zvratné osobní se § 424—425	230
zvratné přivlastňovací <i>svoj</i> § 426	232
3. ukazovací § 427	232
4. tázací § 428	234
5. vztažná § 429—430	234
B. Zájmena neurčitá § 431	235
Zájmena souvztažná § 432	236
VII. Číslovka § 433	236
A. Číslovky určité § 434	236
1. základní § 435	237
a) jak se vyjadřují čísla 1, 2, 3 atd. § 436	237
b) jak se váže předmět počítaný s číslovkou § 437	238
c) jak se s číslovk. váže přívlastek a přísudek § 438	239
2. řadové § 439	240
3. druhové § 440	241
4. jiné určité výrazy číslovkové § 441	242
B. Číslovky neurčité § 442	243
VIII. Pády prosté § 443	243
A. Nominativ § 444—445	244
B. Akkusativ § 446	245
akkusativem jest vyjádřen předmět § 447	245
doplnek § 448	246
přísl. určení § 449	247
akkusativ ve zvolání a při infinitivě § 450	248
C. Genitiv § 451—452	248
genitivem jest vyjádřen předmět § 453	248
doplnek § 454	253
přísl. určení § 455	253
přívlastek § 456	253
gen. přivlastňovací, celkový a vlastnosti § 457	254
D. Dativ § 458	255
dativem jest vyjádřen předmět § 459	255
doplnek § 460	259
přísl. určení § 461	259
přívlastek § 462	259
E. Lokál § 463—464	260
F. Instrumentál § 465	260
instrumentálem jest vyjádřen	
předmět § 466	260
doplnek § 467	261
přísl. určení § 468—473	263
přívlastek § 474	266
instrumentál vlastnosti § 475	266

	Strana
G. Vokativ § 476	266
IX. Pády předložkové § 477—478	266
pády předložkové podle jednotlivých předložek § 479	269
předložky jednotlivé a jejich pády (pořádkem abecedním) § 480	270
Protikladný význam některých pádů předložkových § 481	283
X. Sloveso § 482	284
A. Význam slovesa vůbec § 483	285
1. Význam sloves podle kolikosti děje § 484	286
2. Význam sloves podle dokonavosti děje § 485	287
Roztřídění sloves podle kolikosti a dokonavosti děje § 486	287
Pravidla o slovesích podle kolikosti a dokonavosti děje § 487	288
3. Význam sloves podle dějového rodu § 488	290
B. Význam slovesných výrazů jednotlivých § 489	291
1. Čas a jeho výrazy slovesné § 490	292
a) praesens § 491	292
b) perfektum a plusquamperf. (a stč. imperf. a aor.) § 492	292
c) futurum § 493	293
2. Způsoby děje slovesného a jejich výrazy § 494	293
a) indikativ § 495	293
b) imperativ § 496	294
c) kondicionál § 497	295
3. Rod děje slovesného a jeho výrazy § 498	297
4. Slovesné výrazy jmenné § 499	297
a) infinitiv § 500—502	297
b) supinum § 503	300
c) participia § 504	301
participia jednotlivá:	
přechodník přítomný § 505	301
příčestí přítomné § 506	302
přechodník minulý § 507	302
příčestí min. činné § 508	302
příčestí min. trpné § 509	303
vazby přechodníkové § 510	303
pravidlo o zkracování vět přechodníkem § 511—512	305
d) slovesné jméno podstatné § 513	307
XI. Příslovce § 514—515	308
Příslovce záporová <i>ne</i> a <i>ni</i> § 516	310
XII. Svojka § 517	312
XIII. Citošlovce (mezislovce) § 518	313
XIV. Výrazy pro <i>vespolnost</i> a <i>střídavost</i> § 519—520	314

Některé výklady všeobecné o jazyku, mluvnici a písmě.	
Sdělování myšlenek; řeč a jazyk § 521	316
Nauka o jazyku; mluvnice § 522	317
Rozšíření jazyků § 523	319
Jazyky kmene indoevropského § 524	320
Jazyky slovanské § 525	322
Jazyk český a jeho nářečí § 526	323
Dějiny jazyka českého § 527	324
Písmo a jeho druhy § 528	326
O pravopise vůbec; pravopis český a jeho historie § 529	328
Ukazatel	332

Vysvětlení zkratkův.

<i>akk.</i> = akkusativ.	<i>min.</i> = minulý.	<i>přip.</i> = přípona.
<i>bud.</i> = budoucí (čas).	<i>množ.</i> = množný.	<i>přít.</i> = přítomný (čas).
<i>býv.</i> = bývalý.	<i>mor.</i> = moravský.	<i>pův.</i> = původní.
<i>č.</i> = číslo nebo český.	<i>n.</i> = nebo.	<i>r.</i> = rod.
<i>čin.</i> = činný.	<i>následující.</i>	<i>řeck.</i> = řecký.
<i>d.</i> nebo <i>dat.</i> = dativ.	<i>novočeský,</i> nová čeština.	<i>sing.</i> = singulár.
<i>dial.</i> = dialektický.	<i>něm.</i> = německý.	<i>sl.</i> = slovanský; nebo
<i>domažl.</i> = domažlický.	<i>nom.</i> = nominativ.	= <i>násł.</i> (v. t.)
<i>doudl.</i> = doudlebský.	<i>nov.</i> = nové, novotvar.	<i>slc.</i> = slovenský.
<i>et., etym.</i> = etymologický.	<i>novotv.</i> = novotvar.	<i>sr., srov.</i> = srovnej.
<i>g. nebo gen.</i> = genitiv.	<i>ob.</i> = obecný.	<i>stč.</i> = staročeský,
<i>impt.</i> = imperativ.	<i>os.</i> = osoba.	stará čeština.
<i>ind., indik.</i> = indikativ.	<i>part.</i> = participium.	<i>stsł.</i> = staroslovenský
<i>inf.</i> = infinitiv.	<i>pl., plur.</i> = plurál.	(<i>stsł.</i> církevní).
<i>instr.</i> = instrumentál.	<i>podst.</i> = podstatné (jméno).	<i>stup.</i> = stupeň.
<i>j.</i> = jiné, jinde.	<i>posit.</i> = positiv.	<i>sup.</i> = supinum.
<i>jedn.</i> = jednotný.	<i>praes.</i> = praesens.	<i>superl.</i> = superlativ
<i>jm.</i> = jméno.	<i>přehlas.</i> = přehlasováno, přehláška.	<i>t.</i> = totiž.
<i>km.</i> = kmen.	<i>přech.</i> = přechodník.	<i>t. zv.</i> = tak zvaný.
<i>kompt.</i> = komparativ.	<i>přič.</i> = přičestí.	<i>trp.</i> = trpný.
<i>kond.</i> = kondicionál.	<i>příd.</i> = přídavné (jméno).	<i>v.</i> = viz n. vedle.
<i>koř.</i> = kořen.		<i>vysl.</i> = vyslov.
<i>lat.</i> = latinský.		<i>vok.</i> = vokativ.
<i>lok.</i> = lokál.		<i>vz.</i> = vzor.
<i>m.</i> = místo.		<i>zúž.</i> = zúženo.